

De vierde nieuwsbrief

by Paul Holthuis & Tim Huijgen

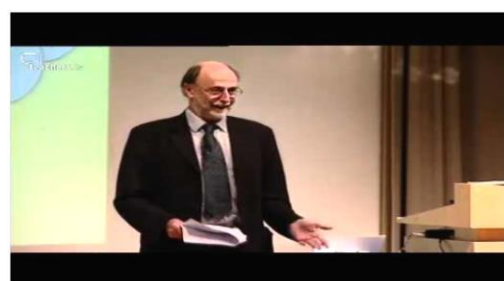
Hierbij alweer de vierde nieuwsbrief die inmiddels wordt verspreid onder een kleine 160 docenten en andere belangstellenden. In deze nieuwsbrief blikken wij weer terug op de afgelopen periode. Er gebeurde weer van alles en het is het hoogste tijd om u weer bij te praten!

Paul zal per 1 oktober 2015 officieel afscheid nemen van de Lerarenopleiding. Hij gaat dan met pensioen, maar blijft wel betrokken bij de opleiding. Tim zal de meeste onderwijstaken gaan overnemen en dit blijven combineren met de afronding van zijn proefschrift en het lesgeven op het H.N. Werkman College.

Dit jaar was ook voor het eerst het nieuwe landelijke geschiedenisexamen voor havo en vwo. Sommige docenten waren erg blij met het examen en anderen zeer teleurgesteld. Hopelijk bent u in ieder geval tevreden met de resultaten van uw leerlingen.

Op donderdag 26 november 2015 organiseren wij weer de jaarlijkse nascholing over het examenprogramma. Noteert u deze datum dus alvast in uw agenda! Zie verder onze website en KLEIO voor het programma en uw aanmelding.

Wij hopen u snel te zien tijdens een nascholing of andere bijeenkomst en wensen u een plezierige en verdiende zomervakantie!

Landelijke LIO dag in Groningen

De landelijke LIO-dag was dit jaar in Groningen! Met een keynote van prof.dr. Terry Haydn. Lees snel het verslag!

Page 4

Groninger Archieven

De Groninger Archieven heeft een prachtig project ontwikkeld over de Koude Oorlog. Lees snel het artikel!

Page 5

AERA 2015

by Tim Huijgen

Zoals sommige van jullie weten, was ik in april voor een weekje in het prachtige Chicago. Hier werd namelijk de jaarlijkse grootste wetenschappelijke onderwijsconferentie (de AERA) van de wereld (ruim 16.000 deelnemers) gehouden. Ik mocht hier een paper (soort artikel) in het kader van mijn promotieonderzoek presenteren. Dat ik hiervoor was uitgenodigd, was al een hele eer, want van de ruim 14.000 papers die de organisatie ontving, mochten er maar een dikke 100 gepresenteerd worden.

Ik zat in een sessie met drie andere papers en mocht als derde presenteren. Mijn presentatie ging over de derde studie binnen mijn promotieonderzoek over de ontwikkeling van een vakdidactisch observatie-instrument. Gelukkig ging de presentatie heel erg goed, maar toch vond ik dat sommige dingen nog wel wat beter hadden gekund, maar ja dat blijf je natuurlijk houden.

Verder heb ik veel andere presentaties en lezingen bijgewoond. De conferentie was echter wel heel erg Amerikaans (veel over rasserverschillen en burgerschap), heel erg interessant, maar niet iets waar ik direct wat aan heb voor mijn onderzoek. Wel heb ik een aantal 'grootheden' op het gebied van vakdidactiek geschiedenis gesproken, zoals Keith Barton en Carla Peck. Al met al een hele mooie ervaring en goed voor het uitdragen van het belang van vakdidactisch onderzoek!

Paul en ik gaan verder in september naar de HEIRNET conferentie in Londen om ons onderzoek van de Lerarenopleiding te presenteren.

Hoe gaat het verder met het onderzoek?

Momenteel werk ik aan het afronden van de derde studie. De eerste studie betrof het meten van de vaardigheid contextualiseren bij leerlingen en de tweede studie richtte zich op hoe leerlingen een historisch context creëren om het verleden te verklaren. In de derde studie staat de ontwikkeling van een observatie-instrument centraal dat in kaart kan brengen wat docenten in de klas doen met betrekking tot contextualiseren. Begin september organiseren wij weer een trainingssessie in het gebruik van het instrument. Inmiddels hebben meer dan 30 docenten deze training gevolgd.

In de vierde studie staat de ontwikkeling en uitvoering van een lessenserie centraal dat het niveau van contextualiseren van leerlingen moet verhogen. Inmiddels hebben 15 docenten meegewerkt aan een pilot. Begin september zal een startbijeenkomst worden gehouden voor docenten die graag deze lessenserie willen geven.

U kunt zich nog aanmelden voor de training en voor de lessenserie via: t.d.huijgen@rug.nl

Update Project Differentiatie

by Paul Holthuis

Zeven docenten hebben tussen september 2014 en februari 2015 gedifferentieerde lessen ontwikkeld en deze in april en mei 2015 uitgevoerd.

Centraal stonden twee vaardigheden: 'continuïteit en verandering' en 'brongebruik', waarvoor op basis van de taxonomie van Anderson & Krathwohl vier niveaus waren geformuleerd.

De uitdaging was om iedere leerling zich in deze vaardigheden te laten verbeteren. De leerling die niveau 3 al beheerste zou dus op niveau 4 terecht moeten komen en de leerling die op niveau 1 zat moest tenminste niveau 2 bereiken. Daarom waren de klassen in drie groepen gesplitst: een sterke groep, een voldoende groep en een minst sterke groep, die aangepaste instructies en opdrachten kregen.

Studenten voerden aan de hand van een door hen opgesteld observatie-instrument observaties uit. Die analyseerden zij later. Ook zijn er voor- en nametingen gedaan o.a. mbt. het niveau waarop de leerlingen de vaardigheden beheersten. Een eindevaluatie met de docenten zal het project afronden.

De betrokken LIO's analyseren de resultaten en schrijven voor

Kleio een artikel over wat goed en niet goed ging.

Komend cursusjaar willen wij dit project met meer docenten en aan de hand van de aanbevelingen van de studenten opnieuw uitvoeren.

Wie gezamenlijk wil uitvinden hoe we gedifferentieerde lessen voor het vak geschiedenis kunnen maken, kan zich opgeven bij Paul Holthuis (p.holthuis@rug.nl).

ARTIKEL OVER ICT IN KLEIO

In de laatste KLEIO die verschijnt voor de zomervakantie verschijnt een artikel van Gerrit Zandbergen (docent op het Drachtster Lyceum) en Tim Huijgen over ICT gebruik in de geschiedenisles. Het artikel bevat een aantal praktische tips voor docenten die meer uit ICT willen halen. Een digitale kopie van het artikel is op te vragen via t.d.huijgen@rug.nl.

LESTIP: NIOD

Het NIOD heeft een aantal interviews online gezet van Nederlandse overlevenden van de Holocaust. Heel erg geschikt voor gebruik in de les of voor PO's. Voor meer informatie zie: <http://bit.ly/1ekpV16>

Wij gaan de behoefte onderzoeken of er liefhebbers zijn voor een historische nascholingsreis van ongeveer 3-4 dagen naar een historische bestemming. Heeft u interesse: klik dan [hier](#)

Verlag Landelijke LIO-dag 2015

by Paul Holthuis & Tim Huijgen

Op 30 maart j.l. organiseerden wij de Landelijke LIO-dag voor geschiedenis in Groningen. De geschiedenis LIO's uit Amsterdam, Leiden, Nijmegen, Utrecht en natuurlijk Groningen kregen een interessant programma voorgeschoteld. Er waren diverse workshops met titels als 'Geweld in beeld, kan dat in de klas?', 'Vragen van leerlingen als motor van leren', 'Verhalen vertellen', 'Vooroordelen. Blijf bij jezelf!', 'Naar een nieuw examen', 'Balanceren tussen feit en constructie', 'Is differentiatie te doen?' en 'ICT in de geschiedenisles'.

Heel bijzonder was de keynote die de inspirerende Engelse hoogleraar en geschiedenisdidacticus Terry Haydn hield onder de titel '*Veracity: a neglected facet of history education in schools?*'

"Given the 'diversity and unevenness of the history which is now publicly available' (Tosh, 2008: 136), and the sophistication with which information can be manipulated in modern societies, the neglect of the need for the teaching of history 'to take place in a spirit which takes seriously the need to pursue truth on the basis of evidence' (Joseph, 1984: 12), seems unfortunate, and would appear to limit the ways in which the study of history might contribute to the public good."

Een oproep om de geschiedenisles meer te laten zijn dan *teaching to the test!* Wij en de LIO's kijken terug op een zeer geslaagde dag!

GRATIS DEELNAME AAN COLLEGES!

Het afgelopen collegejaar hebben onze studenten weer een aantal twee gastcolleges bijgewoond. Het ene college werd gegeven door Stefan Boom, toetsdeskundige van het CITO en verantwoordelijk voor het tot stand komen van de eindexamens. Centraal stond de vraag hoe je goede toetsvragen maakt.

Voor het aankomende collegejaar is er voor coaches ook weer de mogelijkheid om colleges van hun pupillen bij te wonen. Wie belangstelling heeft of nadere informatie (programma van de collegereeks) wil, kan zich wenden tot Tim Huijgen (t.d.huijgen@rug.nl).

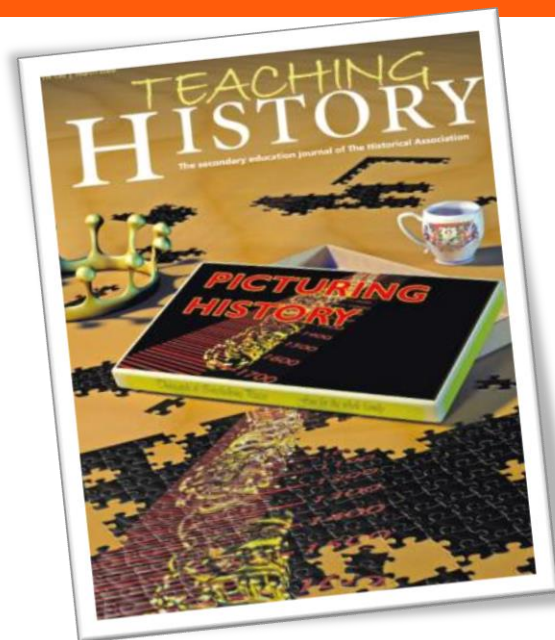
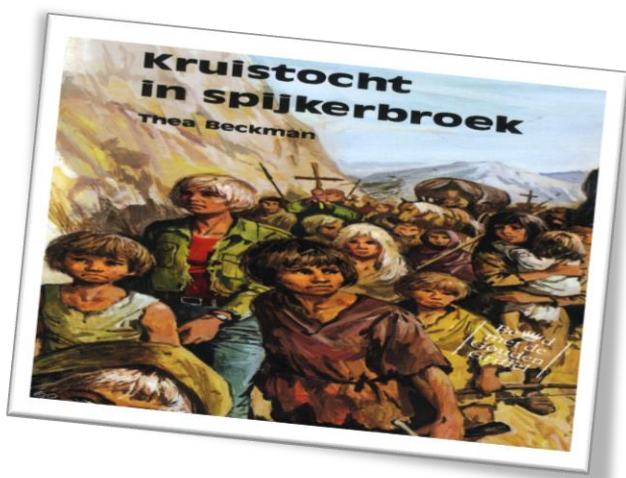
Artikel in *Teaching History*

by Tim Huijgen

In het meest recente nummer van het Engelse tijdschrift *Teaching History* verscheen een artikel van Paul en Tim over een didactiek die het mogelijk maakt om leerlingen te laten nadenken over de historische context. De laatste studie in het promotieonderzoek van Tim is namelijk onderzoeken of een bepaalde didactiek werkt om leerlingen beter te laten contextualiseren.

De didactiek die wij beschrijven in het artikel dient als basis voor twee lessenserie (één voor havo/vwo3 en één voor havo 4) die op dit moment worden gegeven door 15 enthousiaste docenten. Hieronder staat de inleiding van het artikel. Het complete artikel is op te vragen via t.d.huijgen@rug.nl

*In the very popular Dutch youth novel *Crusade in Jeans*, written by Thea Beckman, the teenager Dolf Vega is accidentally transported back in time to the thirteenth century in Germany. At that moment, the German children's crusade of 1212 is occurring, and Dolf decides to join this crusade. With his twentieth-century mind-set, he is wondering about many things along the way, such as the treatment of diseases, people's clothing and being accusing of being a heretic. Although Dolf has made many close friends among the participants in the children's crusade, he succeeds in travelling back to his own time at the end of the book. For history education, it is unfortunate that time travelling, such as that described in *Crusade in Jeans*, will remain the exclusive domain of writers and Hollywood because of limitations of time and space. As many students experience the past as an unclosed book, it would be very effective for a teacher to have the opportunity to travel with a group of students back to medieval Britain when teaching about the medieval state and society, or to travel to Verdun in France when teaching about the First World War. Such an opportunity would be especially useful for history teachers because, in contrast to teachers of school subjects such as math and languages, they often cannot refer to an existing and familiar world for students.*

Op 5 juni was er in Amsterdam bij de VU een grote bijeenkomst over de toekomst van het geschiedsonderwijs in het kader van de discussie #Onderwijs2032. Voor een verslag zie: www.historici.nl